

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

17291

1880

37

7-92

Printed in Turkey

Դ Պ Ր Ո Ց Ա Ս Է Ր

Հ Ա Յ Ո Ւ Հ Ե Ա Ց

117

Ը Ն Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Հ Ա Ս Տ Ա Տ Ե Ա Լ Ի 1 Մ Ա Յ Ի Ս 1879

Ա. Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ս Գ Ի Ր

Գ Ո Ր Յ Ա Դ Ի Ր Ժ Ո Ղ Ո Վ Ո Ց

1879—80 Ա Մ Ի

Կ Ո Ս Ա Ն Գ Ի Ն Ո Ւ Պ Ո Լ Ի Ս
Տ Պ Ա Գ Ի Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ա Ր Մ Մ Ա Յ Մ. Ա Տ Յ Ա Ն Ն
Ս Ի Մ Պ Ո Լ Ի Ի Ն Գ Լ Տ Ե Ն Յ Ա Ր Գ Թ Ի 35

= 1880 =

2010

37
7-92

2001

Printed in Turkey

37

ԳՊՐԱՑԱՍԵՐ ԼԱՅՈՒՆԵԱՅ

7-99

ԲՆԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի 1 ՄԱՅԻՍ 1879

ՆՊԱՏԱԿ

ԱՆՅՈՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒՆԵԱՅ ԳԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՏԵԼ
ԵՒ ԳԱԻԱՌԱՅ ՎԱՐԺՈՒՀԻՆԵՐ ՊԱՏՐԱՍԵԼ

Ա. ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

1879-80 ԱՄԻ

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇՃԵԱՆ ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԻԱՆ

- 1880 -

8688

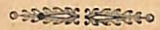
Ա. ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԳՊՐՈՑԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՆԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԺՈՂՈՎՈՑ

ՎԱՒԵՐԱՅԵԱԼ Ի Ը. ՆՍՏԻ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՑ

Ի 28 ՅՈՒՆԻՍԻ 1880

Տիկնայք և Ծրիորդք :

Գպրոցատէր Հայուհեաց Ընկերութեան Ա. տարուոյ շրջանը լրացած ըլլալով, Գործ. Ժողովս կը փութայ իւր տարեկան գործառնութեանց ամբողջ համարը ներկայացընել պատուարժան Ժողովոյդ :

Երբ 1879 տարուոյ Ընդհ. Ժողովոյ Յունիսի Ա. նըստին Ընկերութիւնս իւր յառաջադիմութեան և նպատակին գործադրութեան ամբողջ կիրառութիւնը յանձնեց Գործ. Ժողովոյս, Ժողովս իւր նպատակն միայն աչքին առջեւն ունէր, և ամէն կարելի ջանք ի գործ դրաւ զանի գործադրելով Ազգին ունեցած անհուն պէտքերուն մասամբ իւրիք ինքն ալ նպաստել, անօղնական Հայ աղջկանց կրթութեան ձեռնարկելով և անոնց մէջէն մեծ մաս մը թէ ուսմամբ և թէ բարոյագիտութեամբ ընտրելապէս դաստիարակելով Հայաստանի գաւառներուն ապառայ վարժուհիներ պատրաստել :

Այս մեծ նպատակին հասնելու համար, պէտք էր գործել մի մեծ հովանաւորութեան ներքեւ, և յա-

813
40

տուկ նամակաւ մը դիմեց առ ազգանուէր Հայրն Հայոց Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարքն որն որ իւր հայրենասիրական եռանդեամբ քաջալերիչ նամակաւ մը շնորհեց ընկերութեանս իւր բարձր հովանաւորութիւնը:

Ընկերութիւնս պէտք ունէր նաև ազգին քաջալերութեան և նիւթական օգնութեան և ամսական հաստատ գումար մը հայթայթելու համար, հրաւեր կարդաց ամէն սեռի ազգայնոց՝ նա մանաւանդ Հայունհայ, որպէս զի, ամէն ոք իւր կամաւոր նուէրը շնորհելով օգտակար գործի մը արտաբերման աջակցի: Ժողովս իւր յուսացածէն աւելի քաջալերութիւն և օգնութիւն ստացաւ և այսօր իւր տարեկան հաշուեկշիւը ներկայացնելով 380 բաժանորդներէ 1289 զշ. ամսական բաժանորդազին կը հաշուէ. նոյնպէս նուիրատուներն ալ բաւական գումար մը յառաջ կը բերեն ինչպէս հաշուեկշիւոյն մէջ նշանակեալ է:

Ինչ որ աղբիւր էր նիւթական նպաստից, Ժողովս ի նկատի առաւ դայն. այսպէս առաջարկեց պատուարժան Ժողովոյց մի պարահանդէս տալ ի Յերա, որ ընդ բարձր հովանաւորութեամբ Գեօպանուհոյն Անգղիոյ Տիկ. Լէյարտի, յաջողութեամբ տեղի ունեցաւ 1879 Յունվար 17/29 ին ի սրահն թատեր Վէրտի, և այս մասին եւս Հայն չի զլացաւ իւր ազգասէր ձեռնտուութիւնը, որով ընկերութիւնս իւր առաջին տարուան շրջանին մէջ մեծ քաջ մը առաւ դէպ ի նիւթական յառաջդիմութիւն և 200 օսմանեան ոսկւոյ պահեստի գումար մը եւս կրցաւ հայթայթել, զոր ազգիս երեսելի սեղանաւորներէն Մեծ. Խ. Ա. Հաճեան էֆէնտիք ազգասիրաբար բարեհաճեցան ընդունիլ իրենց զրամատունը 6 առ 1/0 տոկոսով:

Ժողովս զդայս որ իւր նիւթական միջոցները ընդարձակելու համար պէտք էր այլ և այլ տեղերէ ընկերուհիներ ընդունելով մասնախումբեր հաստատել. այսպէս կազ-

մուեցաւ Պօլսոյ մէջ Տիկնանց մասնախումբ մը, որ ոչ մի ջանք կը զլանայ ընկերութեանս յառաջդիմութեան և 1880 Յունիս 22 ին իւր առաջին Լսարանը տուաւ Պէզճեան վարժարանը ի նպաստ ընկերութեանս:

Գործ. Ժողովս դիմեց նաև Ռուսիոյ Հայ հասարակութեան արդէն Հայկակ ստորագրութեամբ նամակ մը ընկերութեանս վրայ տեղեկութիւն տալով հրաւեր կը կարդար Մշակի մէջ Տիգրիսու Հայ տիկնանց, Ժողովս ալ յատուկ հրաւեր կարդաց առ հայրենասէր Տիկին Աբգար Յովհաննէսեանց, և Մասիսի մի թուոյն մէջ ուրախութեամբ ընթերցաւ Ռուսաստանէն նամակ մը որ կը տեղեկացնէր թէ Տիգրիսու Հայ տիկնայք խրախուսեալ Գպրոցասէր Հայունհայց ընկերութեան օրինակէն ընկերութիւն մը հաստատած էին նոյնպէս Հայ մանկուոյն մէջ դաստիարակութիւն ծաւալելու և մասամբ իւրեք ընկերութեանս ալ նըպաստելու նպատակաւ, զայս հաստատեց Մեծ. Պարոն Աբգար Յովհաննէսեանց, տէր և խմբագիր «Փորձ» պատուական Հանդէսին, երբ ամսոյս 19ին իւր այցելութեամբ պատուեց ընկերութեանս վարժարանը, նոյն առթիւ ազդու և քաջալերիչ խօսքերով խրախուսեց ընկերութիւնս և Տիգրիսու Հայունհայց առ մեր ընկերութիւնն ունեցած համարման վրայ քաղցր յոյսեր պարգեւեց և իւր «Փորձէն» մի օրինակ եւս նուիրեց առաջին շրջանէն սկսեալ նոյն ազգասէր Հայունհայց ընկերութեան կողմանէ: Նոյնպէս ծանոց ի նպաստ ընկերութեանս վարժուհիներ պատրաստելու նպատակին՝ 400 բուսլի հաւաքած և աստ Պօլիս յուղարկած ըլլալին* : Ռուսիաբնակ Հայունհայց այս ջան-

* Թէպէտ և ընկերութեանս յատկացեալ այս գումարը մեզ յանձնուած չէ: Կերեւի թէ Պօլսոյ Հայունհայց ընկերութիւններուն անունները միասին շփոթելով հասցէն սխալմամբ խրկուած է:

Հ Ա Շ Ո Ւ Ե Կ Շ Ի Ռ

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Ի 30 ԱՊՐԻԼ 1880

ԳՈՅՔ

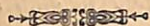
ՊԱՐՏՔ

	ԴԱՀԵԿԱՆ ԱՐԾԱԹ			ԴԱՀԵԿԱՆ ԱՐԾԱԹ	
ԴՐԱՄ. — 6 առ. % տոկոսով ՄԵՃ. Խ. Ա. Հաճեան ընկ. դրամատան յանձ. նեալ		20000			
Պատրաստ գործածելի		4898 25	ՀԱՍՈՑԹՔ		
ՄԱԽՔ. — Նուիրեալ փան սովելոց	4642 50		Նուիրատունք	1049 —	
Վարճք գպրոցի, գրեանք, դա. նաղան ծախք	5863 75		Վիճակահանութիւն 1873 տարւոյ	205 50	
		7476 25	Դրամի տարբերութիւն	5 6 —	
			Պարահանդէս	24157 —	
			Բաժնեղինք	6907 —	
		32374 50			32374 50
					32374 50

քը մեծ քաջալերութիւն մ'է ընկերութեանս, և իցնէ թէ աղնիւ օրինակ մը ըլլար ընդհանուրին :

Գործադիր ժողովս շնորհակալութեան քուէ կառաջարկէ պատուարժան ժողովոյդ առ Խիէքճեան Համբարձում էֆէնտի որ չզլացաւ երբէք իւր բազմամուտ փորձառութեամբ պատուական խրատներով և աջակցութեամբ բարոյապէս օգնել ընկերութեանս : Շնորհակալութիւն նաև այն ամեն ազգասէր անձանց որք զանազան ձևովն օգնեցին քաջալերեցին ընկերութեանս առաջին քաջերը և անոր յառաջդիմութեան մեկնաստ կանգնեցան :

ԴՊՐՈՑ

Գործադիր ժողովս ազգին ցոյց տուած այս աղնիւ համակրութենէն խրատուեալ պարտ անձին համարեց, ժամ յառաջ գործի սկսել և ընդհ. ժողովոյ որոշմամբ 1879 Նոյ. 3ին բացաւ իւր առաջին վարժարանը յՕրթաքէօյ փոքրիկ մի տնակի մէջ 20 աշակերտունեօք, այլ ընկերութիւնս հետզհետէ յառաջանալով յետ պարահանդէսին հարկ դատեց պիւտճէին յաւելումը՝ հետեւաբար և դպրոցին աւելի յարմար տան մը փոխադրութիւնը որն որ կատարեցաւ ներկայ տարուց Մայիսի մէջ և այսօր աշակերտունեաց թիւը 33ի հասած է :

Ի սկզբան ընկերութեան անդամունիներէն բազկացեալ մի քանի օրիորդք կը յաճախէին սոյն վարժարանը ՚ի դաստիարակութիւն, այլ պիւտճէին յաւելումը բնականաբար աւելի յարմար կացութիւն մը պիտի տար վարժարանին, և պիտի ներէր ըստ ուսումնական յայտադրին գործելու որով երկու դասատուաց պէտքը զգալի եղաւ. նոյնպէս նաև վարժունիի մը, որպէս զի աշակերտունեաց բարոյական վարուց, նախնական կրթութեան և ասեղնագործութեան

առօրեայ հսկողութիւնը ստանձնէ : Ընկերունիներէն ումանք վերստին կը յաճախեն դպրոցը մնացեալ դասախօսութեանց և կրկնութեանց համար :

Ժողովս ի մտի ունէր Հայաստանէն աղջիկներ բերելով կրթել զանոնք ընկերութեանս վարժարանը և յետ աւարտման ուսումնական շրջանին վերադարձնել զանոնք ի հայրենիս իբր վարժունի, այլ ծախուց չափազանցութիւնը ստիպեց զինքը յետս թողուլ այս նպատակը, միայն եթէ ներքն առիթները պիտի առաջարկէ ժողովոյդ, վարժունիներու դպրոց մ'ալ բանալ ի Վան, Արարատեան վարժապետանոցին քով որով մի և նոյն դասատուները հոն ևս յաճախելով, գաւառներէն Պօլիս բերուելիք մէկ քանի աղջկանց ծախուք՝ բուն իսկ Հայաստանի մէջ վարժունիներու դպրոց մը ունենամք :

Այլ այժմ, իւր նախկին դպրոցը, Օրթաքէօյ բանալուն պատճառը այն է թէ ընկերունեաց մեծ մասը զիւզո զանուեցելով կրնան ի մօտոյ հսկել վարժարանը, և ապագայ վարժունեաց վարուց և սկզբան մասնաւոր հոգ տանիլ, և մասնակցելով դասախօսութեանց ըստ կարի չափաւորել ծախքերը :

Ինչպէս յայտնի է ընկերութեանս նպատակն է անօգնական հայունեաց դաստիարակութեան նպատակ և գաւառաց վարժունիներ պատրաստել. ուստի մեր ընդունած աշակերտունեաց հրեք չորրորդը իբր վարժունի պիտի երթան ի Հայաստան, իսկ թէ այդ մասին ի՞նչ միջոցներ գործածած եմք և ի՞նչ պայմաններով կընդունիմք աշակերտունիս. հետեւեալ կանոնագիրը և դաշնագիրը զայն յայտ կառնեն :

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

1879 Նոյեմբերի 5 ին կ'սկսի Գպրոցատէր Հայունեաց
Ընկերութեան վարժարանին գպրոցական առաջին շրջանը:

30Դ. Ա. Այս առաջին տարուան համար աշակերտ-
տունեաց թիւը մինչև (40) քառասուն պիտի ըլլայ :

30Դ. Բ. Այս անօգնական աշակերտունեաց քառաս-
տունին առան երեքը միայն այսինքն մէկ երրորդը տե-
ղացի հայունիներ պիտի ըլլան , իսկ մնացեալը ամբողջ
գաւառացի կամ գաւառները վարժունի երթալու սեփնա-
կանեալ աշակերտունիներ :

30Դ. Գ. Տեղացի աշակերտունեաց թիւը լրանալէն վեր-
ջը այն ամէն ծնօղք կամ խնամակալք որք կուզեն իրենց
զաւկները Ընկերութեանս վարժարանը յանձնել, պարտին
ընկերութեանս Ընդհանուր ժողովէն վաւերացեալ վար-
ժունիներու նկատմամբ ունեցած Գաշնագիրը ստորագրել:

30Դ. Դ. Ընկերութեանս վարժարանը ընդունուող
ամէն աշակերտունի պէտք է առ նուազն իննէն տասն
տարեկան ըլլայ և գոնէ պարզ ընթերցանութեան տեղ-
եակ :

30Դ. Ե. Աշակերտունին ընդունելէն վերջը՝ Ընկե-
րութիւնը պարտի զանի քիչ մը ատեն պահել իւր վար-
ժարանին մէջ մինչև որ անոր մտաւորական և բարոյա-
կան կարողութիւնները լաւ մը հասկնայ և այդ ժամա-
նակէն վերջը եթէ զանի կամ ուսման և կամ վարուց

մէջ խիստ յետադէմ գտնէ, պարտաւոր է վերադին իրեն
ծնօղացը յանձնել զայն և անոր տեղ աւելի ուշիմ և կա-
րող աղքատ աշակերտունի մը ընդունիլ :

Ներկայ կանոնագրութիւնս կրնայ բարեփոխութիւն
կրել երբ Գործադիր ժողովը հարկ տեսնէ :

Դ.Ա.ՇՆԱ.Գ.Ի.Ր

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

«Գպրոցատէր Հայունեաց Ընկերութիւնը իւր վարժու-
նիներ հասցնելու նպատակին գործադրութիւնը ապահո-
վելու համար, հարկ դատած է սոյն գաշնագիրը ծնօղաց
և կամ խնամակալաց ստորագրել տալ՝ իրենց զաւակնե-
րը Ընկերութեանս վարժարանը ընդունելէ յառաջ :

ՊԱՅՄԱՆ Ա. Ընկերութեանս աշակերտունիք պարտին
մնալ վարժարանիս մէջ մինչև աւարտումն ամբողջ ուսում-
նական շրջանին . բացառութիւն միայն հիւանդութեան
և արտաքոյ կարգի պատճառներու համար կըլլուի :

ՊԱՅ. Բ. Իւրաքանչիւր աշակերտունի որ ուսմանց
շրջանը կաւարտէ պարտի առ նուազն հինգ տարի Ըն-
կերութեանս նպատակը գործադրելու համար Հայաստանի
գաւառները երթալ իբր վարժունի չափաւոր ամսականաւ :

ՊԱՅ. Գ. Այն ամէն աշակերտունեաց ծնօղք կամ խը-
նամակալք՝ որք այն գաշնագիրս կստորագրեն և յետ ա-
ւարտման ուսումնական շրջանին չեն ուզեր ո՛ր և՛ է
պատճառաւ գործադրել զայն պարտին վճարել տասն եր-

կու ոսկի օսմանեան , Ընկերութեանս իրենց զաւակաց համար ըրած ծախուց փոխարէն :

ՊԱՅ. Դ. Այն ծնօղք և խնամակալք որք յառաջ քան աւարտումն ուսումնական շրջանին իրենց զաւակները առանց օրինաւոր պատճառի կը հանեն վարժարանէն, պարտին վճարել եթէ աշակերտուհին առաջին տարուան շրջանին վերջը հրաժարի, երեք ոսկի օսմ. եթէ երկրորդ տարուան վերջը, չորս ոսկի օսմ. երրորդին վերջը, վեց ոսկի օսմ. չորրորդին վերջը, ութ ոսկի օսմ. հինգերորդին վերջը, տասը ոսկի օսմ. և վերջապէս եթէ վեցերորդ տարուոյն վերջը հրաժարի տասն երկու ոսկի օսմանեան :»

Այս դաշնագիրը ստորագրեալ է գաւառները վարժուհի երթալու սահմանեալ ամեն աշակերտուհեաց ծընօղքներէն :

Ահաւասիկ Գործադիր Ժողովոյն իւր առաջին տարուան շրջանին աեղեկագիրը իւր ձեռնարկած ամեն գործոց մասին որոնց թերութեանց համար Ժողովոյն ներդաւտութեանը կարօտ է վասն զի անփորձ էր, այլ եթէ օգնեն պարագայները, նա մանաւանդ եթէ իւր ազնիւ ընկերակից տիկիները աւելի եւս քաջալեր և աջակից կանգնին իւր աշխատութեան, կը յուսայ ներկայ տարւոյն մէջ բարեփոխել Ընկերութեան գործառնութիւնները և առ Ազգն ունեցած պարտականութեանց հաւատարմաբար ծառայել :

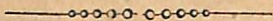
27 Յունիս 1880

Օրթագէտ

Անդամք

Գործադիր Ժողովոյ

Սրբաբեր-Նիւն+

Հ Ի Մ Ն Ա Կ Ա Ն

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՊՐՈՑԱՍԿԻ ԷՎՅՈՒԼԵԱՅ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՆՊԱՏԱԿ

Ա. Անօգնական Հայուհեաց դաստիարակութեան նըպաստել, նաեւ գաւառաց վարժուհի պատրաստել :

Բ. Ընկերութեանս նպատակը գործադրելու համար Ընկերութիւնը պիտի ջանայ մասնաւոր դպրոցներ բանալ որոնց մէջ ձրիապէս պիտի աւանդուին Ուսմունք և Չեռարուեստք :

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

1. Նոր ընկերուհւոյ մը անդամակցութեան առաջարկութիւնը կըլլայ, ընկերուհեաց միոյն միջոցաւ առ Ընդհանուր Ժողովն, որ ներկայ անդամոց մեծագոյն մասին այ՛՛ քուէն ընդունելէն յետոյ ընկերուհի կընդունուի :

2. Ընկերութեանս ամսական բաժնեգիրն է մէկ դուրուշ արծաթ :

3. Ամէն ընկերուհի հաւատար քուէ ունի ժողովոյ մէջ թէ և մէկէ աւելի բաժին գրուած ալ լինի :

4. Երեք ամիս չարունակ բաժնեգիրն չվճարողը հրաժարեալ է Ընկերութեանէն :

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԳՊՐՈՑԱՍԷՐ ՀԱՅՈՒՆԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆԱՑ

ՈՒՍՈՒՄՆԵՐ	Ա. ՏԱՐԻ	Բ. ՏԱՐԻ	Գ. ՏԱՐԻ	Դ. ՏԱՐԻ	Ե. ՏԱՐԻ
ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ	Ընթերցանութիւն (Ա. տարի մայրնի լեզու) (Մանուէր) բանալի շարժումներն Հրահանգք: Քերականական գիտելիք (ըստ Քարբանթիւրի)	Շարունակութիւն ընթերցանութեան (Մայր լեզու Բ. տարի) - Պարզ շարժումներ: Քերականական գիտելիք (ըստ Քարբանթիւրի): Հրահանգք բանալի շարժումներ Բ, տարի:	Քերականութիւն աշխարհիկ լեզուի, - Շարժումներն Ընթերցումն և սերտողութիւն ընտիր հատուածոց աշխարհաբան: - Ոտանաւորէ արձակ թարգմանութիւն: Ընթերցարան գրոց լեզուի (Գործքն)	Գրոց լեզուի համառօտ քերականութիւն: Շարժումներն - Սերտողութիւն հատուածոց աշխարհ: Ոտանաւորէ արձակ թարգմանութիւն: Ընթերցումն ընտիր հատուածոց աշխարհիկ լեզուի:	Շարունակութիւն Գործնական քերականութեան: Վարժութիւն գրաբան շարժումներն: Վարժութիւն ոտանաւորի:
ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	Աղօթք և բարոյական պատմութիւնք:	Գլխաւոր քրիստոնէական գիտելիք:	Շարունակութիւն և բացատրութիւն գլխաւոր ծէսից և արարողութեանց:	Պատմական ծանօթութիւնք Հայաստանեայց եկեղ. վրայ:	Շարունակութիւն:
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ	Մանօթութիւնք Հայոց և Ս. Գրոց պատմութեան վրայ:	Մանօթութիւնք Ս. Գրոց պատմութեան վրայ: Հայոց պատմութիւն:	Հայոց պատմութիւն:	Գլխաւոր անձինք և դէպք ընդհանուր պատմութեան հին և միջին դարուց:	Գլխաւոր անձինք և դէպք նոր և ժամանակակից պատմ.:
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԱՊՐՁ ԳԻՏԵԼԻՔ (Բար. Գարբանթիւրի):	Աշխարհագրական պարզ գիտելիք (Բար. Գարբանթիւրի):	Գլխաւոր գիտելիք բնական և քաղաքական աշխարհագրութեան:	Գլխաւոր գիտելիք ընդհանուր քաղաքական ուսումնական աշխարհագրութիւն:	Շարունակութիւն:	Քաղաքաբ. և աշխարհագրութիւն հին և նոր հայաստանի:
ԳԱՂԻԲԵՐԸ ԼԵՁՈՒ		Ընթերցանութիւն, Հրահանգք Բառադիտութիւն. Գիր:	Ընթերցանութիւն Բացատրութիւն, Գործնական քերականութիւն. Թարգմանութ. Հրահանգք:	Ընթերցանութիւն և բացատրութիւնք: Քերականական կրթութիւնք. Թարգմ. Շարժումք ընդ (Լարտ) Սերտող ընտիր հատուածոց:	Ընթերցանութիւն և բացատրութիւնք: Քերականական կրթութիւնք. Թարգմանութ. Ընթացք ոճոյ (Լարտ) Շարժումներն. Սերտողութիւն:
ԹՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ	Չորս գործող. և խնդիրք մինչև 1000 մտաւոր և գրաւոր (ըստ Քարբանթիւրի):	Կանոնք և չորս գործող. վերաբերեալ խառն խնդիրներ մեծ թիւերու վրայ:	Խառն թիւ. Չափք և կրչիւք Հասարակ կոտորակ և խնդիրք:	Տանտրդական կոտորակ. Համեմատութիւն չափ և կրչիւք Խնդիրք:	Աւարտ թուարանութեան
ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	Ա. տարի Քարբանթիւրի ղրութեամբ գիտելիք:	Գիտելիք բնադիտութեան և բնական պատմութեան:	Բնադիտութիւն և բնական պատմութիւն:	Շարունակութիւն:	Շարունակութիւն և առողջաբանութիւն:
ՈՒՍՈՒՄՆ ԱՌԱՐԱԿԱՆ	Բացատրութիւն:				
ԲԱՐՈՑԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	Մեկնութիւն:	Մեկնութիւն:	Մեկնութիւն:	Մեկնութիւն:	Մեկնութիւն:
ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	Գեղադրութիւն և գծադրութեան սկզբունք:	Գեղադրութիւն և գծադրութիւն:	Գեղադրութիւն և գծադրութիւն:	Գեղադրութիւն և գծադրութիւն:	Գեղադրութիւն և գծադրութիւն:
ՍՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱՐԶԵՆ	Վարժութիւն:	Վարժութիւն:	Վարժութիւն:	Վարժութիւն:	Վարժութիւն:

ՅԵՏ ԱՌԱՐՄԱՆ ԵՐՁԱՆԻՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ՏԵՄԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿՐՈՒԹԻՒՆԻ ԲԱՍՏՈՒՄՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՐՁԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐՈՒ 2 ՏԱՐԻ

Ա. ՏԱՐԻ	Բ. ՏԱՐԻ	Ա. ՏԱՐԻ	Ա. ՏԱՐԻ
<p>Մ. ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ</p> <p>Ընթերցումն (բառեր և պարզ խօսքեր) - Գիր - Համրանք մինչև 40 - Մարմնամարզ - Փոքրիկ երգեր (աշխարհաբար):</p>	<p>Բ. ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ</p> <p>Ընթերցումն - Գիր - Համրանք մինչև 40 և թուանշան գրել - փոքրիկ խնդիրներ բերանացի - Մարմնամարզ և փոքրիկ երգեր (աշխարհաբար):</p>	<p>Ա. ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ</p> <p>(Ընթերցարան Սերտեան)</p> <p>Ընթերցումն և գիր - Մանօթութիւն բնական առարկայից - Չորս գործողութիւնք մտաւոր և գրաւոր մինչև 20 - Նոյն թուոց վրայ պարզ խնդիրք - Ընտանի առարկաներ գծել - Մարմնամարզ - Երգ (աշխարհաբար) - Կարեւոր աղօթք բերանացի (աշխարհաբար)</p>	<p>Ա. ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ</p> <p>(Ընթերցարան Սերտեան)</p> <p>Ընթերցումն և գիր - Մանօթութիւն բնական առարկայից - Մտաւոր և գրաւոր թուարանութիւն մինչև 100 թիւերու - Չորս գործողութիւնք նոյն թուոց վրայ - Կարեւոր աղօթք աշխարհիկ լեզու - Բարոյական փոքրիկ պատմութիւնք բերանացի - Ընտանի առարկաներ գծել - Մարմնամարզ - Երգ:</p>

5. Առանց բանաւոր պատճառի՝ երեք անգամ յաջոր-
քաբար Ընդհանուր ժողովոյ նիստերուն բացակայ զըս-
նուող ընկերուհի մը հրաժարեալ է Ընկերութենէն :

6. Հրաժարեալ ընկերուհի մը Ընկերութենէն բան մը
պահանջելու իրաւունք չունի :

7. Ամէն ընկերուհի պարտի ըստ իւր կարողութեան
Ընկերութեան յառաջդիմութեան համար անձնուիրա-
բար աշխատիլ :

8. Ընկերութիւնը կրնայ նաեւ երկու սեռէ նուիրա-
տու բաժանորդներ ունենալ , որք Ընկերութեան գործոց
միջամտելու իրաւունք չունին :

9. Ընկերութիւնս կրնայ նաեւ երկու սեռէ պատուոյ
անդամներ ունենալ երբ իրեն նպատակին յառաջդիմու-
թեան օգտակար և կարեւոր դատէ :

10. Ընդհանուր ժողովոյ նիստերուն ներկայ գտնուելու
փափաքող հայուհիք Ընդհանուր ժողովոյ Գիւանին հա-
ւանութեամբ ներկայ կրնան գտնուիլ , բայց ձայն չունին :

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

11. Ընկերութիւնս ունի Ընդհանուր ժողով մը և Գոր-
ծադիր ժողով մը :

12. Ընկերութիւնս կրնայ նաեւ ունենալ այլ և այլ
տեղեր գործող Մասնախումբեր :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

13. Ընկերութեան Ընդհանուր ժողովը՝ օրէնսդիր և
համարառու մարմինն է :

14. Ընդհանուր ժողով կը գումարի երեք ամիսը մի
անգամ :

15. Ընդհանուր ժողով կը գումարի նաեւ երբ Ընդհա-
նուր ժողովոյ Գիւանը կամ Գործադիր ժողովը և կամ

ընկերուհեաց մէկ երրորդ մասը հարկ տեսնէ :

16. Բացակայ ընկերուհի մը Ընդհանուր ժողովոյ տուած
որոշմանց դէմ բողոքելու իրաւունք չունի :

17. Ընդհանուր ժողովը զաղանի քուէարկութեամբ
կրնարէ իւր Գիւանը , Գործադիր ժողովը , և նորա մէ-
ջէն մի գանձապետ :

18. Ընդհանուր ժողովոյ Գիւանի պաշտօնը միամեայ
է , Գիւանը վերընտրելի է :

ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԺՈՂՈՎ

19. Ընկերութեան վարչութիւնը եօթն ընկերուհիներէ
բաղկացեալ Գործադիր ժողովոյ մը յանձնուած է հաւա-
քաբար պատասխանատու առ Ընդհանուր ժողովն :

20. Գործադիր ժողովը Ընկերութեան նպատակին
նկատմամբ նոր ձեռնարկութեան մը սկսելէ յառաջ պարտի
Ընդհանուր ժողովոյ հաւանութիւնը ստանալ :

21. Գործադիր ժողովը ստիպողական պարագաներու
մէջ կրնայ ազատաբար դործել պատասխանատուութիւնը
իւր վրայ առնելով և յառաջիկայ գումարելի Ընդհանուր
ժողովոյ մէջ պարտի դործին ստիպողականութեանը վրայ
բացատրութիւն տալ :

22. Գործադիր ժողովը երեք ամիսը անգամ մը իւր
դործառնութեանց տեղեկագիրը կը ներկայացնէ Ընդհա-
նուր ժողովոյ :

23. Գործադիր ժողովոյ պաշտօնը երկամեայ է :

24. Գործադիր ժողովը վերընտրելի է եթէ անվստա-
հութեան քուէով պաշտօնանկ եղած չէ :

25. Գործադիր ժողովոյ երկամեայ պաշտօնը լրանալէն
վերջը հրաժարող ընկերուհիներէն զոնէ երկուքը վերընտ-
րելի պէտք է ըլլան :

ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

26. Ընդհանուր ժողովը քուէից առաւելութեամբ կրնա-

ըէ Մասնախումբին առաջարկեալ ընկերուհիները և անոնք
իրենց մէջէն կընտրեն իրենց Գիւանը, գանձապետը :

27. Մէն մի Մասնախումբ պարտի Ընդհ. ժողովոյ օրի-
նաւոր նստերէն զոնէ 8 օր առաջ իւր եռամսեայ տեղե-
կագիրը և ամբողջ հաշիւները Ընկերութեանս Գործադիր
Ժողովոյ յանձնել :

28. Մասնախումբոյ ընկերուհեաց պաշտօնն երկամսեայ
է, յետ աւարտման չըջանին նոյնպէս նոցա հրաժարեալ
ընկերուհիներէն զոնէ երկուքը վերընտրելի են :

ԵԿԱՄՈՒՏ

29. Ընկերութիւնը երկու տեսակ սովորական հասոյթ
ունի, առաջին բաժանորդագիրնք, երկրորդ յատուկ նը-
պաստի տոմսերով հաւաքելի նուէրք :

30. Ընկերութիւնս կընդունի նաեւ այլ և այլ նուէրներ
զորս Գործադիր Ժողովը պատշաճ դատած միջոցներով
կամ ըստ փափաքանաց նուիրատուին կ'արդիւնաւորէ :

31. Ընկերութեանս բաժնեգիններուն հասոյթը ամբողջ
ջապէս գործածելի է, ասկէց դուրս եղած ամէն հասոյ-
թի կէսը պահեստի է :

32. Երբ Ընկերութեան դրամագլուխը բազմապատկի
Գործադիր Ժողովը հարկ դատած միջոցաւ Ընդհանուր
Ժողովոյ հաւանութեամբ կարդիւնաւորէ դայն :

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ներկայ հիմնական կանոնադրութիւնը վերաքննելի
է երկու տարի ետքը՝ սակայն եթէ պարադաները ստիպեն
ներկայ ընկերուհեաց երեք չորրորդին հաւանութեամբ
կարելի է բարեփոխութեան ենթարկել դայն :

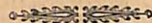
ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՊՐՈՑԱՍԵՐ ԷԱՅՈՒՆԵԱՅ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

1. Ընկերութեանս տարեկան չըջանը Մայիս 1 ին
սկսելով Ապրիլի վերջը կը լրանայ :

2. Ընդհ. ժողովը տարին չորս անգամ ըստ օրինի
նիստ կունենայ՝ Յունիս, Սեպտեմբեր, Դեկտեմբեր, և
Մարտ ամսոց մէջ :

3. Ժողովցյն օրինական նիստը որոշուելէն առ
նուազն հինգ օր առաջ, և արտաքոյ կարգի նիստերէն
երկու օր առաջ հրաւիրադրերը կը բաժնուին Ատե-
նադարին ստորագրութեամբ վաւերացեալ, որոց մէջ նշա-
նակեալ պէտք է ըլլան՝ ժողովատեղին, օրը, ժամը և
օրակարգի խնդիրները :

4. Ամէն ընկերուհի պէտք է ներկայութեան տեսրին
մէջ իւր ստորագրութիւնը գնէ ժողովը սկսելէ առաջ :

5. Ատեանը կը բացուի ընկերուհեաց գոնէ մէկ երրոր-

դին ներկայութեամբը : Նախորդ նստին բացակայ գըտնուող ընկերուհիք նոյն նստին մէջ տրուած որոշմանց վրայ զխտորութիւն մ' ընելու իրաւունք չունին :

6. Եթէ ընկերուհիք ու է պատճառաւ չի պիտի կարենան ներկայ գտնուիլ Ընդհ. ժողովոյ, պարտին յառաջուց Վիւանը տեղեկացնել այս մասին :

7. Նախորդ Ատենագրութեան վրայ եղած զխտորութիւնները պէտք չէ երկար տեսնել իբրև նոր խնդրոց մը վրայ :

8. Ատենագրութիւնք ժողովոյ մէջ կարգացուելէն առաջ պէտք են Ատենագրութիւնը և Ատենագրութիւնը ստորագրութեամբ վաւերացուած ըլլան :

9. Եթէ որոշեալ ժամուն Ատենանը բացուելու համար ընկերուհեաց անհրաժեշտ եղած թիւը լրացած չէ ժամ մը եւս կտարատուի, եթէ սոյն յապաղումէն վերջն ալ նոյն թիւը չի գոյանայ՝ այն ատեն ժողովը կը ցրուի հետեւեալ ժողովին օրը որոշելէն յետոյ :

10. Օրակարգին անցնելէն առաջ Ատենագրութիւնը պէտք է կարգայ ժողովոյն վերաբերեալ Վիւանին ուղղեալ կարեւոր նամակները :

11. Ընդհանուր ժողովոյ Վիւանը կը պատրաստէ նոյն նստին օրակարգը, սակայն Գործ. ժողովոյ ընկերուհիք կրնան անոր վրայ բան մը աւելցնել :

12. Վիւանը կրնայ պատճառաւ մը հրաւիրագրի մէջ օրակարգը չի գրել պատասխանատուութիւնը իւր վրայ առնելով :

13. Եթէ ընկերուհեաց մին նոր ընկերուհի մը առաջարկէ, պէտք է ժողովոյն նորա վրայ հարկ եղած տեղեկութիւններ տայ, որով նոր ընկերուհին քուէի զըրուելով, նոյն ժողովին մէջ քուէից առաւելութեամբ կընդունուի :

ՊԱՇՏՕՆ ԳԻՒԱՆԻ

14. Ատենագրութիւն պաշտօնն է՝ Ատենանը բանալ և փակել, կանոնագրին օրինաց հետեւիլ և ժողովին բարեկարգութիւնը պահել :

15. Եթէ Ատենագրութիւնը բացակայ է, փոխ-Ատենագրութիւնը կը վարէ նորա պաշտօնը, եթէ նա ալ բացակայ է այն ատեն ժողովը քուէից առաւելութեամբ առժամանակեայ Ատենագրութիւն մը կընտրէ : Նոյնպէս է նաև Ատենագրութիւն համար :

16. Ատենագրութիւն պաշտօնն է հրաւիրագրերը պատրաստել և խրկել, նիստերու արձանագրութիւնները ընել և նոյն նստին ներկայացուած գրութիւնները օրինակել :

ԿԱՐԳ ԽՕՍԻՑ

815
40
8

17. Իւրաքանչիւր ընկերուհի պէտք է խօսելէ առաջ Ատենագրութեան խօսք խնդրէ :

18. Պէտք է որ ատենաբանը նիւթէն կրէք չի շեղի :

19. Եթէ Ատենագրութիւնը կամ ընկերուհիներէն ոմանք ուղեն վիճարանութեան մը վերջ տալ, Ատենագրութիւնը կրնայ ժողովոյն մեծամասնութեան հաւանութեամբ վերջ տալ նոյն վիճարանութեան :

20. Բարեփոխութեան վերաբերեալ մասերը պէտք են որ գրուոր կերպիւ Վիւանին ներկայանան և նախագատուութիւն ունին միւս խնդիրներուն վրայ :

21. Գործադիր ժողովոյ կողմէն Վիւանին տրուած ո՛ր է գրաւոր տեղեկութիւն կամ առաջարկութիւն ժողովոյն կամքովը Ատենագրութեան օրակարգին պատշաճ գրուիլ կանցնէ :

22. Գործադիր ժողովոյ կողմէն եկած ո՛ր է գրութիւն պէտք է Գործադիր ժողովոյ Ատենագրութիւն և Ատենագրութիւն :

դպրին ստորագրութիւնը կրէ, եւ ամենայ հաշուեցոյցը
Գանձապետին ստորագրութիւնը եւս կը կրէ :

ԳՈՒՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

23. Ընդհանուր ժողովը քուէով կորոչէ իրեն առաջարկեալ ո՛ր և է խնդիր :

24. Ժողովը երկու տեսակ քուէարկութիւն ունի, յայտնի և գաղտնի, այս վերջինը կը կատարի ընկերուհեաց մէկ քանիին առաջարկութեամբն :

25. Եթէ քուէից հաւասարութիւն պատահի՝ Ատենապետը կրկին քուէ կուտայ :

26. Երեք անգամ յաջորդաբար առանց բանաւոր պատճառի Ընդհանուր ժողովոյ նիստերուն ներկայ չգլուհող ընկերուհին հրաժարեալ է Ընկերութենէն եթէ իւր չի գալու պատճառը չէ խմացուցած գրաւոր ազգարարութեամբ մը՝ որն որ բանաւոր պատճառ կը համարուի :

27. Գիւանի ընկերուհի մը երբ առանց բանաւոր պատճառի երկու նստի յաջորդաբար բացակայ կգտնուի պաշտօնանկ կըլլայ :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԺՈՂՈՎՈՑ

ՄԷՋ ԵՂԱԾ ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆ

28. Ընդհանուր ժողովը իւր նիստը աւարտելէն մէկ քանի օր վերջը պէտք է իւր որոշումները գրաւոր կերպիւ հաղորդէ Գործադիր ժողովոյ :

29. Գործադիր ժողովը ինքն կընտրէ իւր Գիւանը և Ընդհանուր ժողովոյ կը հաղորդէ :

ԳԻՒԱՆԱՏՈՒՆ

30. Ընկերութեանս վերաբերեալ այն ամէն գրութիւն՝ որ անմիջական գործածութեան չի վերաբերիր յատուկ տեղ մը կը պահուի Ընդհանուր ժողովոյ Գիւանին և Գործադիր ժողովոյ Ատենապետին հսկողութեան ներքեւ և Երբ այն պաշտօնեաներէն մին հրաժարի պարտաւոր է իւր քովը գտնուած ամեն գրութիւն իւր յաջորդին յանձնել :

Ժողիր ժողովոյ Ատենապետին հսկողութեան ներքեւ և Երբ այն պաշտօնեաներէն մին հրաժարի պարտաւոր է իւր քովը գտնուած ամեն գրութիւն իւր յաջորդին յանձնել :

ԳԻՒԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՑ

31. Երբ Ընդհանուր ժողովոյ Գիւանին պաշտօնը լրանայ վերջին նստին մէջ ժողովը Գիւանի վերընտրութիւն կընէ :

32. Գիւանը քուէից բացարձակ առաւելութեամբ կընտրուի :

ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԺՈՂՈՎ

33. Գործադիր ժողովը ունի մի Ատենապետ մի Ատենադպիր և մի Գանձապետ, որ թէ Ընդհանուր ժողովոյ և թէ Գործադիր ժողովոյ պատասխանատու է :

34. Եթէ Գործադիր ժողովոյ ընկերուհեաց մին ժամանակէն առաջ հրաժարի Գործադիր ժողովը ընկերուհեաց ցանկ մը կը ներկայացնէ առ Ընդհանուր ժողովը որոյ մէջէն նա կընտրէ :

35. Եթէ Ընկերութեան պահեստի դրամը բազմապատկի այն ատեն Գործադիր ժողովը պարտի նորա համար ապահովութեան միջոցներ առաջարկել Ընդհանուր ժողովոյ :

36. Գործադիր ժողովը ինքն կը յօրինէ դպրոցին յայտագիրը և Ընդհանուր ժողովոյ կը ներկայացնէ վաւերացնելու համար դայն :

37. Ընկերութեանս պիւտձէն Գործադիր ժողովը կը պատրաստէ և կը գործադրէ Ընդհանուր ժողովոյ վաւերացնել տալէն վերջը :

38. Գործադիր ժողով կը գումարի 15 օրը մի անգամ :

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Սոյն ներքին կանոնադիրը կրնայ վտփոխութեան ենթարկուիլ ի պատշաճի :

ԸՆԿԵՐՈՒ ՀԻՓ

ԳՊՐԱՅԱՍԻՐ ՀԱՅՈՒ ՀԵՍՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ

Աշնան	Երանուհի	Պալղաղարեն	Թաղուհի
Արամիան	Հոխիսիմէ	Պալեան	Վիրիլինէ
Գաղամաճի	Նոյեմի	Պետան	Սաթինիկ
Եսայեան	Տիրուհի	Սահակեան	Արմաւենի
Թուշուճու	Էլէօնու	Սարաֆեան	Սօփիա
»	Շարլօթ	Սեւեան	Աննա
»	Քաթինա	Սիմէօնեան	Նուրիկ
Խօրասանճե.	Մարիամ	Սինան	Երանուհի
Ճամճեան	Տիգրանուհի	»	Վիրիլինէ
Մեղեղի	Բուբուլ	Վասիլեան	Լուսիկ
Միզանճեան	Բերուզ	Վահան	Նազլը
Նորատունկե.	Գոհարիկ	Տիւսաբ	Սրբուհի
Շահին	Յիւստիանէ	Փօրթուզալ	Քարօլին
Շահաբաղ	Նոյեմի	Փալազաշեան	Հիւրիւքեաթ
Շապուռօֆ	Լուսիա	Փանոսեան	Ազաւնի
Շիշմանեան	Արուսեակ	Քեհեայեան	Լուսիկ
Որթուհի	Հեղինէ	Քարամանեն.	Արիք
Չայեան	Աննիկ	Փընտըբլեան	Չայէլ
»	Բուբուլ		

ԳՊՐԾԱԳԻՐ ԺՈՂՈՎ

Արեւապետ	Պալղաղարեան	Օր.	Թաղուհի
Արեւադար	Սիմէօնեան	Օր.	Նուրիկ
Գանձապետ	Շահին	Տ.	Յիւստիանէ
Հաշտապետ	Թուշուճու	Օր.	Շարլօթ
Խորհրդապետ	Եսայեան	Տ.	Տիրուհի
»	Շիշմանեան	Օր.	Արուսեակ
»	Չայեան	Օր.	Բուբուլ

ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԻ Ի ԿԵՏԻԿ ՓԱՇՍ.

Արեւապետ	Շահաբաղ	Տ.	Նոյեմի
Արեւադար	Սահակեան	Օր.	Արմաւենի
Գանձապետ	Փանոսեան	Տ.	Ազաւնի
Հաշտապետ	Միզանճեան	Օր.	Բերուզ
Խորհրդապետ	Արամեան	Տ.	Հոխիսիմէ
»	Պալեան	Տ.	Վիրիլինէ
»	Քարամանեան	Տ.	Արիք

ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԴԻԻԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

Արեւապետ	Տիւսաբ	Տ.	Սրբուհի
Փոխ Արեւապետ	Սարաֆեան	Օր.	Սօփիա
Արեւադար	Վասիլեան	Օր.	Լուսիկ
Փոխ Արեւադար	Աշնան	Օր.	Երանուհի

ԴՐԱՄԱՍՆ

Խ. Ա. Հաճեան Էֆէնաիք

ԴԻԻԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

Արեւապետ	Չայեան	Տ.	Աննիկ
Փոխ Արեւապետ	Մեղեղի	Տ.	Բուբուլ
Արեւադար	Վասիլեան	Օր.	Լուսիկ
Փոխ Արեւադար	Աշնան	Օր.	Երանուհի

ՅՈՒՑԱԿ ԲՍԺԱՆՈՐԴԱՅ

Արիստակէս Եպիս.	10	Փոփոքրէս 10	Եղիշահան Հ. Ստեփան Վ.	10
Փոփոքրէի	10	Փոփոքրէի		20

ՏԻԿՆԱՅՔ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՔ

Սքրահաման Իւղարեր	3	Ֆուլճեան	0.	97
Աղարեան Ելպիս	3	Գարճեան	Ազապի	1
Աղարեանց Մ. Թագուհի	10	»	Մաննիկ	1
Ալաճաճեան Բերուզիկ	3	Գարբէլեան	Մաքրուհի	3
Ալթունեան Գրիստիսէ	1	»	Նարդոս	2
Այիշան Տիրուհի	1	Գաղբճեան	Սրբուհի	2
Ալլահիլբաթի Գ.	1	Գալայճեան	Կիւլիւզար	2
» Էֆտիկ	1	Գալըպճեան	Արուս	1
» Թ.	1	Գալճնեան	Վերօնիկ	3
Աղայեկեան Երանուհի	1	Գալֆայեան	Զարուհի	1
Աղջիկեան Աննա	1	Գարայեան	Ազնիւ	1
» Տիրուհի	3	»	Ե.	1
» Ֆուլիկ	1	»	Նիկիար	3
Աճէմեան Վարվառ	3	Գամպէրեան	Ելպիս	2
Աճուրեան Տ.	4	Գավաֆեան	»	1
Ամպարճեան Երանուհի	3	Գավամաճի	Իսկուհի	1
Աշնան »	10	»	Մաքրուհի	1
Ազոտուլան Լուսիկ	2	»	Նոյնի	10
Առաքելեան Նեղիկ	2	Գըլճեան	Վարվառ	2
Արամեան Հախիսիմէ	5	Գորան	Ելպիս	3
Բապուջճեան Տ.	1	Գերճակեան	Արուսեակ	3
Բարունակեան Մնտանիք	3	Գրավէրս	Ֆուլիկ	10
Բէքմէզ Լուսիկ	2	Եաղբճեան	Մլենեվեր	10
» Սօֆի	2	Եաղուսիան	Մարիցա	4
Փոփոքրէի	97	Փոփոքրէի	174	

Փոփոքրէս 174	Փոփոքրէս 265			
Եարբճի Տիրուհի	2	Թուշուճու Շարլոթ	1	
Եըլարգեան Բուբուլ	2	» Գաթինա	2	
» Երանուհի	2	Թօտ. ն	Հախիսիմէ	1
» Իսկուհի	5	»	Պիսղոս	1
Եիւզիւքճի Տիրուհի	2	Թօփնանէլեան	Մաքրուհի	10
» Մ. »	2	»	Սրբուհի	10
Եղվարդեան 0.	1	Թօփուղ	Ե.	1
Եղիազարեան Երանուհի	3	Թօքաալեան	Տիրուհի	2
» Տ.	3	Խարայեան	0.	1
Եսայեան Հեղինէ	4	Լազեան	Լուցիբա	2
» Սօֆի	2	Լուիֆեան	Մարիցա	1
» Վարդուհի	2	»	Տ.	2
» Տիգրանուհի	2	Լօքմակէօղե.	Ազնիւ	2
» Տիրուհի	3	»	Նոյնիկ	1
Երկանեան Բերկրուհի	5	»	Պեղիկ	1
Զարմայրեան Աղաւնի	1	»	Պէպղբիս	1
» Աարուհի	1	Խանճեան	Պեղիկ	2
Զեմպիբէքճեն. Էօթէնի	2	»	Վասիլուհի	2
Զիլճեան Վիլիթօրիս	2	»	Տ.	1
Զինճիբճեան Ֆուլիկ	3	Խօրասանճի	Արտեմիս	1
Էքեակեր Տ.	1	»	Մառի	10
Էքմէքճեան Մարիամ	5	»	Նեղուհուր	10
Թագուրեան Տիրուհի	1	Մաղիկեան	Իսկուհի	1
» Տ.	1	»	Մարիամ	1
Թաշճեան Նեղուար	3	Կեղիկեան	Աղիւլինէ	2
» Սօֆիս	1	»	Արտեմիս	3
» Տիրուհի	2	»	Մաղապիսէ	2
Թարապեան Իսկուհի	2	Կեսեան	Տ.	2
Թափսուօֆ Սրբուհի	3	Կէօշէան	Իսկուհի	2
Թէլլալեան Արուսեակ	2	»	Լուսիկ	2
»	»	»	Տիրուհի	3
Թերգեան Մաթենիկ	5	Կիւլպէնիկեան	Մարիամ	5
Թընկըս Տ.	2	Հալաճեան	Գաթինա	1
Թովմասեան Զապէլ	3	Հալպեան	0.	1
» Օրիորդք	2	Հարէնց	Միհրիկ	1
Թուշուճու Ելէօտու	2	Հէքիմեան	Նաղիկ	1
Փոփոքրէի	265	Փոփոքրէի	357	

Փոխարկելու	357
Հիւրմիւզ	Մատիչն 3
Հօլաս	Սօֆի 4
„	Սօֆի 4
„	Սօֆի 4
Ղազարոսեան	Աննա 3
„	Թաղուհի 3
Ղուկասեան	Եղիաւրէլթ 4
Համձեան	S. 10
„	Տիղրանուհի 2
„	Քաթիկոս 2
Հանման	Աննա 5
„	Աննիկ 5
„	Բերուզ 5
Ճէլալեան	Մարեամ 4
„	Նէկտար 3
Մալէզեան	Իսկուհի 2
Մանիսալեան	Եղիաւրէլթ 4
„	Չարուհի 4
„	Էլիզա 4
„	Հոսիսիմէ 4
„	Ֆիլոն 4
Մանիկեան	Վլիրգինէ 5
Մարգարեան	Մարբուհի 2
„	Նէվրիսաէ 5
Մարդէն	Չիլի 4
Մարքուտ	Վերոնիկ 10
„	Ֆուլիկ 10
Մեղպուրեան	Բերուզ 4
Մեղպիկի	Բուբուլ 6
Մերասեւեպի	Մարբուհի 5
Մերեմեքուլի	S. 1
Մէլիքեան	Աննա 2
Մէլհամէթի	Մարեամ 2
„	Վերոն 4
Մըսրրիեան	Թաղուհի 4
Միզանձեան	Բերուզ 2

Փոխարկել 464

Փոխարկելու	464
Միլոնովիչ	Սօֆի 4
Մինասեան	Եննիկէ 2
„	Յիւստիանէ 4
„	Նեվրիկ 2
Միրիքէլամ	Աննա 2
Միքայէլեան	Շաղիկ 2
Միւհէնտիզե.	S. 40
„	Օրլորդք 40
Մուրատեան	Գ. Իսկուհի 5
„	Բ. Իսկուհի 6
„	Սերինա 4
„	S. Յ. 8
„	Քաթիկոս 4
„	Օ. 4
Մօմձեան	Տիրուհի 3
Յակոբեան	Սրբուհի 2
„	Տիրուհի 10
Նեմցէ	Գոհարիկ 2
Նեվրուզ	Երանուհի 5
Նշանեան	Թաղուհի 3
„	Նուհիկ 5
Նորատունկե.	Գոհարիկ 5
„	Հոսիսիմէ 2
„	Մարբուհի 10
„	Սաթիկոսիկ 4
„	Վլիրթորիա 4
Նորիկեան	Սերինա 4
Շալձեան	Ե. փիմէ 2
Շասին	Աննա 4
„	Մարի 4
„	Յիւստիանէ 5
Շահպազ	Նոյեմպար 10
Շամտանձեան	Իսկուհի 5
„	S. 40
Շապու. ո. օֆ	Լուսիա 10
Շէրպէլիձեան	S. 4

Փոխարկել 614

Փոխարկելու	614
Շիշմանեան	Սրբուհակ 3
„	Մարիամ 2
Շնորհք	Ֆուլիկ 5
Ոմն	4
Ոսկան	Սրբուհի 2
Որդուհի	Թաղուհի 4
„	Հեղինէ 2
„	Մարեամ 4
Ունձեան	Ալիւլինէ 4
„	Մարբուհի 5
Չայեան	Աննիկ 10
„	Բուբուլ 2
Չատրձեան	Սրբուհի 2
Չաքմաք	Վերոն 2
Չուխանձեան	Բարիս 2
Պալասանեան	Հոսիսիմէ 2
Պարզազարեան.	Թաղուհի 5
Պարեան	Վլիրգինէ 5
Պատմաձեան	Սրբուհի 4
„	Օր. 4
Պապայեան	S. 5
Պապօ	S. 4
Պարոնեան	Օր. 5
Պէկեան	Մէօհրիւպէ 4
Պէնիլեան	Վլիրգինէ 2
Պէլլիկձի	Լուսիկ 4
Պէտան	Ատէլ 4
„	Սաթիկոսիկ 4
Պէրպէրեան	Բերուզ 2
Պըշաքձեան	Իսկուհի 2
Պիլլօրեան	Մարեամ 5
Ռէթէնոսեան	Աղաւնի 4
„	Ֆուլիկ 4
Ռուս	Պէտիկ 2
Սահակեան	Սրբուհի 2
Սարաֆեան	Սօֆիա 10

Փոխարկել 714

Փոխարկելու	714
Սեթեան	Էֆտիկ 3
Սեթեան	Մարիամ 2
Սեթիմբեձեան	Թաղուհի 3
„	Վերգինէ 3
Սեթրձեան	Հոսիսիմէ 2
Սեղբոսեան	Արտեմիս 2
„	Եղիաւրէլթ 3
„	Երանուհի 2
Սեւեան	Աննա 3
„	Սօֆիա 5
Սիմէօնեան	Էպրու 2
„	Նուրիկ 2
Սիման	Երանուհի 2
„	Վերգինէ 2
Սրլաձեան	Կալսինիկ 2
Սրապեան	S. 2
Վահանեան	Աղաւնի 4
„	Նազլը 10
„	Վ. Նազիկ 10
Վասիլեան	Թաղուհի 4
„	Լուսիկ 2
Վէմեան	Մէրեթմ 5
Վէչէնեան	Մարեամ 3
„	Սաթիկոսիկ 2
Տալուտեան	Մաննիկ 7
Տատեան	Ե. զինէ 10
„	S. 5
Տէմիրձիպաչե.	S. 5
Տէօլէթեան	Ռամելա 4
Տիւսաբ	Սրբուհի 5
Տուտեան	Արտեմիս 2
Փալազաչեան	Հիւրիւքեար 2
„	Վլիրգինէ 4
Փանոսեան	Աղաւնի 5
Փապուհձեան	Անպէր 2
Փախաղեան	Մատի 4

Փոխարկել 834

Փոխարեւալ	834	Փոխարեւալ	855
Փտիազեան	S.	Քիւչիւկեան	Աննա
„	Տիրուհի	Օդոստինսոսն	Աղանի
Փօրթուկալ	Գարօլին	Ֆրնտրդլեան	Զապէլ
Քարամանեան	Արիք	Ֆրէնկեան	Իսկուհի
Քէլէկեան	S.	„	Խօրիկ
Քէհեաեան	Լուսիկ	„	Մաքրուհի
Քէրէստէճեան	Մարիամ	Փոխարեւի	880
Փոխարեւի	855		

ՏԵԱՐՔ

Փոխարեւալ	880	Փոխարեւալ	983
Ալիքսանեան	Միհրան	Թագրմճեան	Գրիգոր
Աղճիկեան	Գ.	Թաշճեան	Միհրան
„	Գարեգին	Թարապեան	Յովհաննէս
„	Յովսէփ	Թրնկըր	„
Անուխեան	Տիգրան	Թորոսեան	Յովհաննէս
Աշնան	Մարտիրոս	Թուշուճու	Խտուար
Աչոտ	Տիգրան	Թօսուհ	Ահարոն
Ապտուրլահ	Է. Գէորգ	„	Կարապետ
„	Թ. Գրիգոր	Թօփհանէլեան	Սարգիս
Ա. առուրեան	Անդրանիկ	Լաղեան	Մինաս
Արփիարեան	Արփիար	Լօբմակէօղեն	Յարգամ
Աւետիսեան	Գէորգ	„	Ենովք
Բուրճեան	„	„	Երամ
Գալփաքճեան	Տիգրան	„	Միհրան
„	Միհրան	„	Նշան
Գալաֆեան	Մարտիրոս	„	Ռուբէն
Գուրգէն	Յակոբ	Խանտանեան	Յակոբ պէյ
Եաղուպ	Պէհրան	Խտրեան	Մազսուտ
Երլտրդեան	Յովհաննէս	Կէօչէեան	Մկրտիչ
„	Պօղոս	„	Յովհաննէս
Էղաճեան	Գարրիէլ	„	Պօղոս
Էլմասեան	Զինոր	Հանմեան	Յարութիւն
Էմինեան	Անտոն	Հարէնց	Մկրտիչ
Էսայեան	Մկրտիչ	„ Յ.	Նշան
Փոխարեւի	983	Փոխարեւի	1037

Փոխարեւալ	1073	Փոխարեւալ	1206
Հեքիմեան	Մանաս	Ուիլս	Սամի
Հեքիմեանք	„	Զայեան	Մինաս
Հիւրժիւզ	Յովհաննէս	„	Յովսէփ
Ճանմեան	Մկրտիչ	„	Սիմոն
Ճէլալեան	Յակոբ	Զուխաճեան	Խնդիր
Մալէգեան	Ֆրանկիւլ	Պաղտիկեան	Միհրան
Մարգարեա	Յարութիւ. 10	Պէրպէրեան	Յովակիմ
„	Նշան	Պիպուճեան	Առաքել
Մարկոսեան	Մ.	Պօղոսեան	Արշակ
Մեսցելիք	„	Պօյաճեան	„
Մինասեան	Եղբարք	Սամանճեան	„
Միւթէվէլի	Զինօբ	Սարգիսօֆ	Լեւոն
„	Պետրոս	Սիմէօնեան	Խնդիր
„	Վիչէն	„	Նշան
Մոմճեան	Միհրան	Վափիկեան	Միքայէլ
Մուրատեան	Անտոն	„	Յովսէփ
Մողեան	Տօքթօն	„	Պետրոս
Յարութիւն.	Արտաշէս	Տամատեան	Յակոբ
„	Ճանիկ	Տէլիբմէնճիկ	Անտոն
Յովհաննէսն.	Աւետիս	Փափաղեան	Յովհաննէս
Նորատունկին	Միհրդատ	„	Նշան
Շիշմանեան	Զարեհ	Փէլտիմալճեն.	Մ. Ե.
„	Պօղոս	Քէլէկեան	Յարութիւն
Շնորհք	Մանուէլ	„	Տիրան
Ոմն	„	Քէրեստէճեա.	Լեւոն
Ոմն	12	Օտեան	Գրիգոր
Ոսկեմասն	Աբրահամ	Ֆրէնկեան	Աբրահամ
Փոխարեւի	1201		1289

ԳՊՐՈՑՍԱՒԵՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԳՐԵԱՆՔ

ՊՕՂՈՍ Վ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ Արտօր Հայաստանի: 021-11 4

ՏԵԱՐՔ

ԳՈՒՂՍԻՐԵԱՆՑ ԱԲԳԱՐ Այլ և այլ գրքոյկ	30
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆՑ ԱԲԳԱՐ «Փորձ» ամսաթերթի Ա. շրջանէ	4
ՍԵՄՕՆԵԱՆ ԽՆԳԻՐ Թուարա. (Բաբ Գառնիկի)	25
ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ Վ. ՍԱՆՈՒՀԻՔ Այլ և այլ դասագրքեր	5
ՓԱՂԱԳԱՇԵԱՆ Յ. Թուարանութիւն	5
» Աշխարհագրութիւն	5

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՊՐՈՑՍԱՒԵՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԸԽԱՐՀԱԲԱՌ ՀԱՅ ԼԵՂՈՒ

Գ Ր Ե Ց

ՏԻԿԻՆ ՍՐԲՈՒՀԻ ՏԻՒՍԱԳ

ԳՊՐԱՅԻՆ ԼՍՏՈՒՆԵՆ Ընկերութեան արհեստ
նամակներն հետևեալ հասցէն պէտք է կրեն :

Առ Կարծարիք Ժողովն Իպրոցատէր Հայուհի-
կաց Ընկերութեան :

Ի Կարծարանն Ընկերութեան
ՏԷՐԵ-ԲԱՇԻ ՔԻԻ 2, ՕՐՏԱԿԵՅ
ԱՐՄԱՆԻՆՈՒԳՂԻՍ

S'adresser

Au Conseil Executif de la Société

TEBROTZASSER HAÏOUMIATZ « Amie des Écoles »

Déré-Bachi N. 2, Ortakeuy

CONSTANTINOPLE

2013
« Ազգային գրադարան

NL0049997

